

XV.

Overtro i Kirkerne i det 18. Aarhundrede.

Ved *A. Jantzen.*

I »Jydske Tegnelser« for 1751 findes følgende kgl.
Rescript:

Stiftsbefalingsmand Hr. Christian Ulrich Nissen og
Biskop Hr. Peder Jacobsen Hygom, anlangende nøye at

vigilere over, at slige superstitieuse og forargelige Hændelser, som er foreløben udi Tilset og Hørning Kirker af dem, der plages af incontinentia urinæ, ey oftere tildrager sig, og om sligt skulle skee, da nøye at undersøge, af hvem det begaaes, og samme strax indberette til vedbørlig Strafs Lidelse over den skyldige.

F. 5tus. V. S. B. T. Som det efter Beretning udi afvigte Aar ved Tilset Kirke udi det Eder allernaadigst anbetroede Stift skal have tildraget sig, at et Qvindemenneske, som plagedes af Incontinentia Urinæ skal, udi Overtroe, at finde Raad imod slig Svaghed, have betjent sig af dette høystskammelige og forargelige Middel, at hun under Gudstjenesten, medens Præsten endnu stod paa Prædikestolen, skal være kommen løbende nøgen ind udi Kirken op til Alteret, og under 3de Gange igjentagen Bekjendelse af saadan sin Svaghed, slaget 3de Gange paa Alteret, begivende sig strax derpaa ud igjen. Og at det paa lige Maade skal for kort siden være skeet ved Hørning Kirke, at et saadant nøgent Qvindemenneske paa slig u-blue og superstitieux maade sig sammesteds ligeledes har indfunden midt under Prædiken, til største Skræk og Forargelse for Meenigheden, fornemmelig udi sidstnævnte Kirke, hvor Præsten skal være bleven gandske tavs, og Meenigheden have bukket Hovederne ned i Stoolene, undtagen en gammel Mand, der skal have raabt til Mennisket: gak bort, og gjør det ikke meere. Hvilken skammelig og syndig Overtroe skal paa nogle Steder hos den gemeene Mand saaledes være fastsatt, at det holdes for Synd og en Samvittigheds Gjerning, om nogen hindrede eller angreb saadanne u-blue Mennisker. Da paa det saadan Schandal og strafværdigt Foretagende herefter kunde vorde forekommet og tilbørlig afstraffet, Saa er Vores allernaadigste Villie og Befaling, at I nøye vigerer over, at deslige superstitieuse og forargelige Hændelser ey oftere skulle forløbe, og, om slig Casus sig efterdags

skulle tildrage, I da nøye undersøge, af hvem det begaaes, samt Os det derefter strax allerunderdanigst indberette til vedbørlig Strafs Lidelse af den skyldige. Dermed etc.

Fredensborg Slot den 16. Julii 1751.
